

[Krarup.]

Nød. Jeg kan ikke se rettere end, at hvis Lovforslaget om kvindelige Præster gennemføres, vil det skabe en Splittelse, som vil betyde et Tab af Kraft, der kunde undgaas, og derfor anbefaler jeg at stemme imod Lovforslaget.

P. N. Petersen (Røjle): Da denne Lovgivning for 6 Aar siden var til Behandling her i Rigsdagen, blev Forslaget fremsat først her i det høje Landsting af den daværende Kirkeminister, Hr. Fibiger. Dette Forslag gav Anledning til en kirkepolitisk Debat, da Kirkeministeren luftede Tanken om en Overbygning paa Menighedsraadene; hvilket paa godt Dansk vilde sige en Begyndelse til den Kirkeforfatning, som vi er nogle Stykker her i Landet der vilde anse for et afgørende Brud med hele den kirkepolitiske Frihedslinie, som har været fulgt, siden vi fik Grundloven af 5. Juni 1849. Det var noget nær de samme Tanker, som det ærede Medlem Hr. Krarup var inde paa før.

Det er nu engang en Kendsgerning, at der i kirkepolitisk Henseende gaar to Strømninger i vort Folk. De kan være mere eller mindre udprægede, men de er der. Den ene hylder den Opfattelse, at den mest udstrakte Frihed paa Aandslivets Omraade skaber de bedste Betingelser for et rigt aandeligt Liv, ogsaa i kristelig-etisk Betydning, medens en anden Strømning vil have lidt Haandkraft til Hjælp i Form af Tvang over for Forkyndelsen og en særlig Beskyttelse for Folkekirkens Lære og Ritus. Der er desværre mange, der ikke har gjort sig klart, at man ikke saadan uden videre kan overføre Flertalsstyret i det politiske Liv paa Aandslivets Omraade, hvor det maa være naturligt, at det enkelte Menneske suverænt indtager den Holdning, som efter hans eller hendes Overbevisning er den rette. Derfor vil en Kirkeforfatning være en meget farlig Indretning for den personlige Frihed paa Aandslivets Omraade. Det er ikke alene sandsynligt, men det er paa Forhaand givet, at et Flertal inden for en Kirkeforfatnings Rammer vil øve et vist aandeligt Tryk over for Mindretallene. Det ligger alene i en saadan Forfatnings Væsen og Opbygning, og det maa Aandsfrihedens Venner være meget vagtsomme over for.

Naar jeg ikke har villet tilbageholde disse Bemærkninger, er det ikke mindst foranlediget af de Betragtninger, som bliver gjort gældende navnlig fra det ærede Medlem Hr. Krarups Side, men det skyldes ogsaa den Omstændighed, at et af Medlemmerne i det andet høje Ting, Hr. Fabricius, under

Sagens Behandling i Fjor var inde paa en Tankegang, der ligger meget fjernt fra de Synspunkter, jeg her har søgt at give Udtryk for. Han talte om Rigsdagens manglende Competence — noget lignende var det ærede Medlem Hr. Krarup inde paa nu — til at lovgive om Kirkens indre Anliggender, og om, at det er et Indgreb i et Trossamfunds indre Anliggender, naar en verdslig Forsamling vil træffe Bestemmelser om Ordination eller lignende. Der henvistes til, at Landsforeningen af Menighedsraad i Danmark for længst har udtalt, at man forventer, at der ikke lovgives paa dette Omraade, uden at Menighedsraadene i Danmark er hørt, ligesom man talte om, hvad der er det danske Kirkefolks virkelige Syn paa Sagen.

Hr. Fabricius syntes ganske at overse den simple Kendsgerning, at den danske Folkekirke er en borgerlig Indretning, som sorterer under Kirkeministeren, der har Ansvar for Ansættelsen af de kirkelige Embedsmænd og Kirkens Styrelse i øvrigt, og derfor maa vi meget have os frabedt, at Rigsdagens Competence drages i Tvivl. Noget ganske andet er, at der inden for Folkekirkens Rammer lykkeligt findes ikke et, men mange Trossamfund, der bedre dækker den enkelte Menighed og den enkelte Aandsretning end det Begreb, man i Almindelighed, i øvrigt meget udflydende betegner: det evangelisk-lutherske. Det er det enkelte Trossamfunds og det enkelte Menneskes Aandsfrihed inden for Folkekirkens Rammer, som det maa være Lovgivningsmagtens Opgave at værne imod Vilkaarligheder, selv naar disse kommer fra store kompakte Flertals Side. Paa Aandslivets Omraader kan et Flertal ikke herske over et Mindretal. Det har været Rigsdagens uvisnelige Ære i alle de Aar, den har bestaaet, at den altid har været lydør over for Kravene om aandelig Frihed inden for Folkekirken. Hver Gang Livet inden for Menighederne krævedet det, har Rigsdagen aabnet en Ventil og derigennem gjort Folkekirken mere rummelig, som Regel under den stærkeste Protest fra Biskoppernes og fra de kirkelige Flertals Side. Derfor er Rigsdagen i Virkeligheden den eneste Garanti for Aandsfriheden her i Landet, og dette gælder ogsaa for Kirkens Vedkommende. Hvis man derfor vil fortsætte den kirkepolitiske Frihedslinie, vi hidtil har fulgt her i Landet, ogsaa i den Tid, der kommer, er det overflødig at rejse Spørgsmaalet, om hvad der virkelig er det danske Kirkefolks Syn paa Sagen, og Landsforeningen af Menighedsraad i Danmark misforstaar sin Stilling, naar den udtaler, at man